

PROFESIJAS STANDARTS SPORTS

VECĀKĀ SPORTA TRENERA PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Vecākais sporta treneris (Profesiju klasifikatora kods 2359 09)	Kvalifikācijas līmenis: Sestais profesionālās kvalifikācijas līmenis (6. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: nav
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: nav	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: nav	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Sporta treneris (5.PKL)	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Vecākais sporta treneris organizē, vada un veic sporta pedagoģisko darbību bērnu, jauniešu vai pieaugušo valsts un pašvaldības sporta un izglītības iestādēs (t.sk. profesionālās ievirzes izglītības iestādēs), biedrībās, nodibinājumos, uzņēmumos, komercsabiedrībās vai kā pašnodarbināta persona, vai individuālais komersants. Vecākais sporta treneris veido drošu un atbalstošu treniņu vidi, izvērtē treniņu procesu noteiktā sporta veidā vai veselību veicinošās fiziskajās aktivitātēs un virza sportista vai sporta komandas sniegumu un izaugsmi, motivē un gatavo sportistu dalībai sacensībās daudzgadu ciklā, koordinē un vada sporta trenerus, izstrādā metodiskos materiālus, piedalās sporta izglītības programmu izstrādē, profesionāli pilnveidojas un veicina sporta treneru, trenera palīgu un sporta instruktoru profesionālo attīstību, lai daudzgadu treniņu procesā nodrošinātu profesionālu, kvalitatīvu sportistu, sporta nodarbību dalībnieku izaugsmi, sporta/izglītības iestādes un sporta jomas attīstību. Vecākā sporta trenera pienākumi un uzdevumi: 3.1. Daudzgadu treniņu procesa mērķa, stratēģijas veidošana un plānošana:	

- 3.1.1. veidot savā sporta veidā ilgtspējīgu attīstības mērķi un stratēģiju sporta organizācijā;
- 3.1.2. novērtēt personas un komandas visaptverošas individuālās attīstības, trenēšanās un personības izaugsmes vajadzības un izmantot personu spēju izvērtējumā iegūto informāciju treniņu procesā, daudzgadu treniņu procesa plānošanā un pilnveidē;
- 3.1.3. stratēģiski plānot personas un komandas ētisku, efektīvu un iekļaujošu treniņu procesu daudzgadu treniņu ciklā, saskaņā ar personas spējām, sniegumu, vecumposmu un individuālām attīstības iespējām un nepieciešamā atbalsta personāla iesaisti un materiālos resursus;
- 3.1.4. plānot personas un komandas efektīvu un pamatotu izaugsmes vērtēšanu saskaņā ar trenēšanās mērķiem daudzgadu ciklā un individuālās attīstības vajadzībām.
- 3.1.5. plānot treniņu procesā iesaistītā treneru kolektīva izaugsmes vērtēšanu;
- 3.1.6. piedalīties sporta organizācijas darba plānošanā savā sporta veidā.

3.2. Treniņu procesa īstenošana un profesionālā sadarbība:

- 3.2.1. īstenot visaptverošu, vecumam un sniegumam atbilstošu daudzgadu treniņu procesu, lai atbalstītu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu, veidojot dažādus treniņu veidus un izmantojot daudzveidīgus resursus, arī trenera un personas sadarbību;
- 3.2.2. nodrošināt drošu treniņu vidi daudzgadu treniņu procesā, ievērojot personas individuālās izaugsmes vajadzības;
- 3.2.3. pārraudzīt pielietos treniņu uzdevumiem dažādos sagatavošanas veidos (fiziskā, tehniskā, taktiskā, psiholoģiskā, integrālā, teorētiskā, u.c.) atbilstošus individualizētus treniņu līdzekļus un metodes treniņu procesā, lai sekmētu efektīvu un produktīvu daudzgadu treniņu plāna izpildi un atbalstītu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu;
- 3.2.4. īstenot sagatavošanos personas vecumam un sniegumam piemērotām sacensībām daudzgadu treniņu procesā;
- 3.2.5. efektīvi pārvaldīt konkurences vidi, lai maksimāli sekmētu mācīšanos daudzgadu treniņu procesā un sportisko sniegumu;
- 3.2.6. atbildīgi un ar iniciatīvu vadīt treneru kolektīvu daudzgadu treniņu plāna īstenošanā, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu;
- 3.2.7. konsultēt par daudzgadu treniņu procesa īstenošanu treniņos iesaistītās personas, kolēģus un kad nepieciešams vecākus vai likumiskos pārstāvjus;
- 3.2.8. izmantot tehnoloģiskos risinājumus sporta jomā un datu bāzes daudzgadu treniņu darbības īstenošanā un treneru kolektīva darbībā.

3.3. Treniņu procesa novērtēšana personas izaugsmes sekmēšanai:

- 3.3.1. novērtēt personas un/vai komandas sagatavotību un attīstības dinamiku dažādos sagatavotības veidos un trenēšanās sasniegumus daudzgadu treniņu procesā;
- 3.3.2. sadarbībā ar ārstniecības personām iegūt nepieciešamo informāciju par personas veselības stāvokli snieguma uzlabošanas plānošanā daudzgadu treniņu procesā.
- 3.3.3. kritiski analizēt personas un/vai komandas sacensību darbības rādītājus, trenēšanās sasniegumus un testēšanas rezultātus īstermiņā un daudzgadu ciklā;
- 3.3.4. nodrošināt atgriezenisko saiti treniņos iesaistītām personām, un kad nepieciešams vecākiem vai likumiskajiem pārstāvjiem par snieguma vērtēšanas kritērijiem;
- 3.3.5. izvērtēt treneru kolektīva darbību treniņu procesā un īstenot tās pilnveidošanu;
- 3.3.6. analizēt mācību/treniņu procesu sporta veidā sporta izglītības iestādēs Latvijā.

3.4. Pozitīvu, integrējošu un ētisku attiecību veidošana daudzgadu treniņu procesā:

- 3.4.1. veidot pozitīvas, ētiskas un individualizētas darba attiecības ar daudzgadu treniņu procesa dalībniekiem un treneru komandu;

- 3.4.2. nodrošināt drošu, iekļaujošu un sadarbību veicinošu vidi daudzgadu treniņu procesā;
- 3.4.3. daudzgadu treniņu procesā pamatoti rīkoties apdraudējuma situācijā vai negadījumā;
- 3.4.4. veidot daudzgadu treniņu procesā iesaistītām personām ētisku un pozitīvu lēmumu pieņemšanas kompetenci;
- 3.4.5. vadīt un veicināt treniņu dalībnieku pozitīvas pārmaiņas un attīstību daudzgadu treniņu procesā;
- 3.4.6. konstruktīvi risināt konfliktus daudzgadu treniņu procesā;
- 3.4.7. nodrošināt izveidotā iekšējā tiesiskā regulējuma (sporta veida drošības tehnikas noteikumi, sporta bāzes lietošanas noteikumi u.c.) un ārējā tiesiskā regulējuma ievērošanu (sporta sacensību noteikumi, profesionālā ētika, sporta veida ētika, antidopinga konvencija u.c.) daudzgadu treniņu procesā.

3.5. Inovatīva profesionālā darbība un profesionālā sadarbība:

- 3.5.1. izmantot objektīvu un kritisku pieeju problēmas identificēšanai un risināšanai daudzgadu treniņu procesā;
- 3.5.2. pilnveidot daudzgadu treniņu procesu un metodoloģiju;
- 3.5.3. attīstīt sporta veidu savā sporta organizācijā un nacionālā līmenī sporta jomā;
- 3.5.4. izstrādāt vai pilnveidot metodiskos materiālus un mācību līdzekļus mācību/treniņu un audzināšanas procesa īstenošanai daudzgadu treniņu procesā;
- 3.5.5. vadīt mentordarbību.

3.6. Profesionālās darbības nodrošināšanas vispārējie uzdevumi:

- 3.6.1. ievērot jomai saistošo tiesību aktu prasības un ētikas normas;
- 3.6.2. lietot valsts valodu un profesionālo sporta terminoloģiju vismaz divās svešvalodās;
- 3.6.3. iesaistīties sporta izglītības iestāžu un sporta izglītības programmu sagatavošanā licencēšanai un akreditācijai;
- 3.6.4. veikt savas profesionālās kompetences pašnovērtējumu, apzinot savas profesionālās pilnveides vajadzības;
- 3.6.5. pilnveidot savu profesionālo kompetenci un dalīties profesionālajā pieredzē;
- 3.6.6. virzīt citu treniņu procesā iesaistīto treneru tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi;
- 3.6.7. novērtēt savas darba spējas un veselības stāvokli darba vietā darba pienākumu izpildes laikā;
- 3.6.8. uzturēt savu fizisko, garīgo un emocionālo veselību;
- 3.6.9. ievērot darba tiesiskās attiecības, darba aizsardzības, vides aizsardzības, civilās aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības prasības;
- 3.6.10. lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- 3.6.11. lietot uzņēmējdarbības principus, savas profesionālās darbības ietvaros.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Daudzgaļu treniņu procesa mērķa, stratēģijas veidošana un plānošana:				
4.1.1.	Veidot savā sporta veidā ilgtspējīgu attīstības mērķi un stratēģiju sporta organizācijā.	Atbildīgi veidot savā sporta veidā ilgtspējīgu attīstības vīziju un stratēģiju organizācijā. Sagatavot organizācijas vadībai pierādījumus balstītus priekšlikumus par sporta darba uzlabošanu savā sporta veidā.	Stratēģiskā plānošana un stipro, vājo pušu analīze kā sporta veida attīstības potenciāls. Komunikācijas process sporta organizācijā. Sporta organizācijas attīstības analīze. Treniņu teorijas pamati. Projektu izstrāde sporta vidē.	Spēja veidot savā sporta veidā ilgtspējīgu attīstības mērķi un stratēģiju organizācijā. Spēja veikt datu apstrādi pierādījumos balstītus priekšlikumu sagatavošanai par sporta darba uzlabošanu savā sporta veidā.	6.LKI 7.LKI
4.1.2.	Novērtēt personas un komandas visaptverošas individuālās attīstības, trenēšanas un personības izaugsmes vajadzības atbilstoši daudzgaļu treniņu procesa plānošanai un pilnveidošanai.	Sistemātiski apkopot un analizēt informāciju par personas un komandas individuālās attīstības, trenēšanas un personības izaugsmes vajadzībām daudzgaļu treniņu procesā. Identificēt personas un komandas visaptverošas individuālās attīstības, trenēšanas un personības izaugsmes vajadzības daudzgaļu treniņu procesā, sadarbībā ar citiem kolēģiem, un, ja nepieciešams citiem speciālistiem. Identificēt personas un komandas izaugsmi ietekmējošos riskus daudzgaļu treniņu procesa plānošanai.	Fiziskās attīstības noteikšana. Iekļaujošas sporta izglītības principi. Cilvēka attīstība. Personas un komandas visaptverošas individuālās attīstības, trenēšanas un personības izaugsmes novērtēšanas kritēriji daudzgaļu treniņu procesā. Informācijas par personas un komandas individuālās attīstības, trenēšanas un personības izaugsmes vajadzībām apkopošana un analīze daudzgaļu treniņu procesā.	Spēja novērtēt personas un komandas visaptverošas individuālās attīstības, trenēšanas un personības izaugsmes vajadzības atbilstoši iekļaujošas sporta izglītības principiem daudzgaļu treniņu procesā.	6.LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
			Personas un komandas visaptverošas individuālās attīstības, trenēšanas un personības izaugsmes vajadzību un to ietekmējošo risku noteikšana daudzgadu treniņu procesā.		
4.1.3.	Stratēģiski plānot personas un komandas ētisku, efektīvu un iekļaujošu treniņu procesu daudzgadu treniņu ciklā, saskaņā ar personas spējām, sniegumu, vecumposmu un individuālām attīstības iespējām, sadarbībā ar kolēģiem un nepieciešamo atbalsta personāla iesaisti un materiālos resursus.	Identificēt un novērst riskus treniņu procesa fiziskās un emocionālās vides drošībā daudzgadu treniņu procesā. Identificēt un novērst personas un komandas deviantas uzvedības izpausmes (uztura lietošanā, pārtrenēšanās, dopinga lietošana, diskriminācija, aizskaroša uzvedība u.c.) daudzgadu treniņu procesā. Izprast un analizēt personas vai komandas individuālās spējas, sasniegumus un to attīstības iespējas daudzgadu treniņu ciklā. Izstrādāt treniņu procesa daudzgadu treniņu ciklu plānus. Izvēlēties treniņu mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamiem trenēšanās rezultātiem atbilstošu saturu saskaņā ar personas spējām, sniegumu, vecumposmu un individuālām attīstības iespējām daudzgadu ciklā, kas ir piemērotas personas vajadzībām.	Risku novērtēšana, to rašanās un novēršanas cēloņsakarības sporta treniņu procesā daudzgadu treniņu procesā. Iekļaujošas sporta izglītības plānošana daudzgadu treniņu procesā. Preventīvi pasākumi personas un komandas deviantas uzvedības novēršanā daudzgadu treniņu procesā. Sporta ētika. Sporta teorija, treniņu teorija un sporta veida treniņu teorija un metodika.	Spēja plānot individuāli un vadot sadarbību ar citiem treneriem, personas un komandas ētisku, efektīvu un iekļaujošu treniņu procesa vidi daudzgadu mācību/treniņu procesā savā sporta veidā, izprotot sportistu daudzgadu mācību/treniņu procesu un sasniegumus, nodrošinot individuālo treniņu mērķu sasniegšanu. Spēj patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai izvēlētos treniņu mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamiem trenēšanās rezultātiem atbilstošas mācību/treniņu metodes, līdzekļus, resursus saskaņā ar personas spējām, sniegumu, vecumposmu un	6.LKI 7. LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Sadarbībā ar kolēģiem noteikt un plānot atbalsta personāla iesaisti un materiālo resursu nepieciešamību.		individuālām attīstības iespējām daudzgadu ciklā, kas ir piemērotas personas vajadzībām.	
4.1.4.	Plānot personas un komandas efektīvu un pamatotu izaugsmes vērtēšanu saskaņā ar trenēšanās mērķiem daudzgadu ciklā un individuālās attīstības vajadzībām.	Lietot treniņu procesa pedagoģiskās kontroles veidus, metodes un līdzekļus daudzgadu treniņu ciklā. Noteikt skaidrus personas un komandas izaugsmes vērtēšanas kritērijus daudzgadu treniņu ciklā. Noteikt novērtēšanas veidus un vērtēšanas biežumu atbilstīgi trenēšanās mērķiem daudzgadu treniņu ciklā un individuālās attīstības vajadzībām.	Vispārīgā un vecumposmu fizioloģija. Sporta fizioloģija. Treniņu procesa pedagoģiskās kontroles veidi, metodes un līdzekļi daudzgadu treniņu procesā. Personas un komandas izaugsmes vērtēšanas kritēriji, to veidošana, lietojums un monitorings daudzgadu treniņu procesā.	Spēja mērķtiecīgi izvēlēties un veidot skaidrus, personas un/vai komandas trenēšanās mērķiem daudzgadu treniņu ciklā un individuālās attīstības vajadzībām atbilstošus vērtēšanas kritērijus dažādos pedagoģiskās kontroles veidos.	6.LKI
4.1.5.	Plānot treniņu procesā iesaistītā treneru kolektīva izaugsmes vērtēšanu.	Plānot treniņu procesā iesaistītā treneru kolektīva izaugsmes vērtēšanu, nosakot galvenos vērtēšanas kritērijus. Uzraudzīt treniņu procesā iesaistītā treneru kolektīva pienākumu izpildi.	Personāla darba koordinēšana, uzraudzība, kontrole un novērtēšana.	Spēja plānot treniņu procesā iesaistītā treneru kolektīva izaugsmes vērtēšanu.	6.LKI
4.1.6.	Piedalīties sporta organizācijas darba plānošanā savā sporta veidā.	Apkopot un analizēt informāciju par darbu organizācijā savā sporta veidā. Pārzināt darba specifiku organizācijā un pielietot dažādas darba plānošanas metodes savā sporta veidā.	Darba informācijas apkopošana un analīze organizācijā savā sporta veidā. Organizācijas darba sporta veidā stratēģiskā, operatīvā un resursu plānošana.	Spēja piedalīties sporta organizācijas darba plānošanā savā sporta veidā.	6.LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
			Pašorganizācija darbā savā sporta veidā.		
4.2.	Treniņu procesa īstenošana un profesionālā sadarbība:				
4.2.1.	Īstenot visaptverošu, vecumam un sniegunam atbilstošu daudzgadu treniņu procesu, lai atbalstītu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu, veidojot dažādus treniņu veidus un izmantojot daudzveidīgus resursus, arī trenera un personas sadarbību.	Izvirzīt un īstenot konkrētus treniņu nodarbību mērķus, balstoties uz plānoto daudzgadu treniņu programmu un personas spējām un vajadzībām. Izvēlēties atbilstošu sporta pedagoģisko darbību un komunikācijas metodes mērķa grupas dalībnieku mācīšanās/trenēšanās procesā snieguma izaugsmei daudzgadu treniņu procesā. Noteikt treniņu slodžu apjomus un intensitāti atbilstoši sportistu dzimumam, vecumam, spējām un fiziskajai sagatavotībai daudzgadu treniņu ciklā. Diferencēt treniņu darbību, ņemot vērā personu anatomiskās un fizioloģiskās atšķirības. Dažādot treniņu veidus atbilstoši pieejamiem daudzveidīgiem resursiem, dalībnieku personīgai attīstībai un snieguma pilnveidei daudzgadu treniņu ciklā.	Sportistu attīstības modeļi sporta zinātnes kontekstā daudzgadu treniņu procesā. Sportistu attīstības modeļi sporta zinātnes kontekstā daudzgadu treniņu ciklos. Sporta teorija, treniņu teorijas pamati un sporta veida treniņu teorijas pamati un metodika. Likumsakarīgas izmaiņas cilvēka uzvedībā, psihiskajos procesos un īpašībās visas dzīves garumā. Personas, kura nodarbojas ar sportu attīstības dinamika, personības virzība, psihisko procesu īpatnības, psihoemocionālie stāvokļi, personības individuālās īpašības, psihosociālās ietekmes un iekļaušanās sporta komandā treniņos un sacensībās daudzgadu treniņu procesā.	Spēja patstāvīgi īstenot vecumam, dzimumam, spējām un sniegunam atbilstošu treniņu procesu daudzgadu treniņu ciklā, lai atbalstītu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu, dažādojot treniņu veidus un izmantojot daudzveidīgus resursus.	6.LKI

4. Profesionālās darbības pamatzudevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Īstenot piemērotu treniņu metodoloģiju treniņu veidiem un izmantojot daudzveidīgus resursus, lai atbalstītu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu daudzgadu treniņu ciklā. Sniegt sportistam atgriezenisko saiti par treniņu procesu un tā rezultātiem, motivējot turpmākai personīgai attīstībai un snieguma uzlabošanai daudzgadu treniņu ciklā. Veidot personai patstāvīgas trenēšanās prasmes.	Starppersonu komunikācija un sadarbība daudzgadu treniņu procesā.		
4.2.2.	Nodrošināt drošu treniņu vidi daudzgadu treniņu procesā, ievērojot personas individuālās izaugsmes vajadzības.	Īstenot pielāgotu treniņu procesu, lai atbalstītu personas attīstību un snieguma uzlabošanu, kā arī sekmēt attiecīgās sporta veida tehnikas un daudzveidīgu līdzekļu apgūšanu, šādi līdzsvarojot personas individuālās izaugsmes vajadzību atbilstību sociālajai un dabiskajai videi, attīstot cieņu pret grupas interesēm, veidojot iekļaujošu daudzgadu treniņu vidi. Izvērtēt un novērst veselības riska faktorus daudzgadu treniņu un sacensību procesā, sniedzot informāciju par tehniska rakstura un drošības noteikumiem un nodrošinot, ka dalībnieki tos ievēro, uzņemoties atbildību par sportista drošību un labsajūtu treniņu procesā.	Personas veselībai kritisku stāvokļu izraisīši faktori daudzgadu treniņu procesā. Sporta ētikas kodeksi. Pasaules Antidopinga kodekss, antidopinga noteikumi. Veselības veicināšana un veselības sports daudzgadu treniņu ciklos. Veselību ietekmējoši vides faktori daudzgadu treniņu procesā. Darba vides risku novērtēšana un darba drošības instrukciju ievērošana un personu instruktāža.	Spēja veidot un vadīt drošas un efektīvas mācību/treniņu nodarbības un sacensības daudzgadu treniņu procesā.	6.LKI

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Pielietot ABC – shēmu, sniegt pirmo palīdzību.	Konfliktsituāciju un antisociālas uzvedības novēršanas un risināšanas, tai skaitā emociju vadības paņēmieni. Izpratne par dažādību un vienlīdzību daudzgadu treniņu procesā. Pozitīvas saskarsmes veidošana daudzgadu treniņu procesā.	Spēja rīkoties ārkārtas situācijās daudzgadu treniņu procesā.	6.LKI
		Identificēt sportistu uzvedības, saskarsmes un vardarbības riskus daudzgadu treniņu procesā. Atpazīt un atbilstoši rīkoties sliktas izturēšanās gadījumā, risināt konfliktsituācijas vai antisociālas uzvedības gadījumus (piemēram, neadekvātu un vardarbīgu uzvedību), godīgumu apdraudošas situācijas sportā vai fiziskās aktivitātēs.		Spēja atbilstoši risināt konfliktsituācijas vai antisociālas uzvedības gadījumus, godīgumu apdraudošas situācijas sportā daudzgadu treniņu procesā, identificējot personu uzvedības, saskarsmes un vardarbības riskus.	6.LKI
				Spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem sportistu uzvedības, saskarsmes un vardarbības riskiem daudzgadu treniņu procesā gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem.	7.LKI

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.2.3.	Pārraudzīt pielietotos treniņu uzdevumiem dažādos sagatavošanas veidos (fiziskā, tehniskā, taktiskā, psiholoģiskā, integrālā, teorētiskā, u.c.) atbilstošus individualizētus treniņu līdzekļus un metodes treniņu procesā, lai sekmētu efektīvu un produktīvu daudzgadu treniņu plāna izpildi un atbalstītu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu.	Atbildīgi un radoši lietot dažādus individualizētus treniņu līdzekļus un metodes konkrētajā sporta veidā atbilstoši treniņu mērķim un sagatavošanas veidam daudzgadu treniņu procesā. Pielietot treniņu uzdevumiem dažādos sagatavošanas veidos (fiziskā, tehniskā, taktiskā, psiholoģiskā, integrālā, teorētiskā, u.c.) atbilstošus individualizētus treniņu līdzekļus un metodes treniņu procesā, lai sekmētu izvirzītā daudzgadu treniņu mērķa sasniegšanu un atbalstītu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Sporta veida treniņu teorija, metodika daudzgadu treniņu procesā un pedagoģiskā pilnveide. Individuālo personības psiholoģiska rakstura faktoru ietekme uz sportista treniņu darbību un sacensību sasniegumiem daudzgadu treniņu procesā. Sagatavošanas veidi (fiziskā, tehniskā, taktiskā, psiholoģiskā, integrālā, teorētiskā, u.c.) daudzgadu treniņu procesā. Treniņu metodes, paņēmieni un līdzekļi daudzgadu treniņu procesa īstenošanā. Digitālās treniņu tehnoloģijas, metodes līdzekļi un rīki daudzgadu treniņu procesa nodrošināšanā.	Spēja mērķtiecīgi pielietot dažādus individualizētus treniņu līdzekļus un metodes konkrētajā sporta veidā atbilstoši izvirzītajam treniņu mērķim un sagatavošanas veidam daudzgadu treniņu procesā.	6.LKI
		Lietot digitālās tehnoloģijas, lai veicinātu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu daudzgadu treniņu procesā.		Spēja kritiski izvērtēt un integrēt digitālo tehnoloģiju lietošanu daudzgadu treniņu procesā, veicinot izvirzītā treniņu mērķa sasniegšanu un atbalstītu personīgo attīstību un snieguma uzlabošanu.	6.LKI
4.2.4.	Īstenot sportista sagatavošanas personas vecumam un sniegumam piemērotām sacensībām daudzgadu treniņu procesā.	Atlasīt, plānot un sagatavot sportistu piemērotām sacensībām, atbilstoši personas vecumam un sniegumam daudzgadu treniņu procesā.	Sacensību darbības sporta veida treniņu teorija, metodika un pedagoģiskā pilnveide. Sacensību darbības teorija bērniem un jauniešiem.	Spēja patstāvīgi plānot un īstenot sagatavošanas personas vecumam un sniegumam piemērotām sacensībām daudzgadu treniņu procesā.	6.LKI

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.2.5.	Efektīvi pārvaldīt konkurences vidi, lai maksimāli sekmētu mācīšanos daudzgadu treniņu procesā un sportisko sniegumu.	Pārvaldīt sacensību vidi, lai paaugstinātu dalībnieku motivāciju, patiku, mācīšanos un sniegumu daudzgadu treniņu procesā. Iepazīstināt ar sacensību noteikumiem un nodrošināt, ka dalībnieki tos ievēro, uzņemoties atbildību par savu rīcību sacensībās.	Sacensību būtība, saturs un organizēšana daudzgadu treniņu procesā. Personības individuālā un/vai komandas psiholoģiskās sagatavošanas plānošana un īstenošana. Trenera profesionālā darbība labvēlīgas sacensību vides veidošanā daudzgadu treniņu procesā.	Spēja pārvaldīt konkurences vidi sacensībās daudzgadu treniņu procesā.	6. LKI
4.2.6.	Atbildīgi un ar iniciatīvu vadīt treneru kolektīvu daudzgadu treniņu plāna īstenošanā, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu.	Noteikt un sadalīt pienākumus un uzdevumus treneru kolektīvam daudzgadu treniņu plāna īstenošanā. Atbildīgi un ar iniciatīvu vadīt treneru kolektīvu daudzgadu treniņu plāna īstenošanā atbilstoši plānotajam mērķim. Motivēt treneru kolektīvu daudzgadu treniņu plāna īstenošanā. Strādāt komandā daudzgadu treniņu plāna īstenošanā, kad nepieciešams, iesaistot bērnu vecākus vai likumiskos pārstāvjus, kolēģus un citus speciālistus treniņu procesā.	Sava un treneru kolektīva darba organizēšana, vadīšana un koordinēšana daudzgadu treniņu plāna īstenošanā. Treneru kolektīva motivēšanas veidi un sistēma sporta organizācijā. Vadības informēšana un priekšlikumu izvirzīšana par sporta organizācijas darbības uzlabošanu daudzgadu treniņu plāna īstenošanā.	Spēja patstāvīgi vadīt treneru kolektīvu daudzgadu treniņu plāna īstenošanā, atbilstoši tā mērķim, kā arī sniegt vadībai priekšlikumus par darbības uzlabošanu daudzgadu treniņu plāna īstenošanā. Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas treneru kolektīva vadībā daudzgadu treniņu procesā.	6. LKI 7. LKI
4.2.7.	Konsultēt par daudzgadu treniņu procesa īstenošanu treniņos iesaistītās personas, kolēģus un kad nepieciešams vecākus	Sadarboties ar treniņos iesaistītām personām, kolēģiem, kad nepieciešams ar personas vecākiem vai likumiskiem pārstāvjiem daudzgadu treniņu procesā.	Likumisko pārstāvju tiesības un pienākumi sportā. Pārliecinošas un efektīvas komunikācijas psiholoģiskās īpatnības.	Spēja konsultēt treniņos iesaistītās personas, kolēģus, kad nepieciešams personas vecākus vai likumiskos pārstāvjus par daudzgadu treniņu procesa īstenošanu un sadarboties personas	6. LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
	vai likumiskos pārstāvjus.	Informēt treniņos iesaistītās personas, kolēģus, kad nepieciešams personas vecākus vai likumiskos pārstāvjus par daudzgadu treniņu procesa aktivitātēm. Iepazīstināt treniņos iesaistītās personas, kolēģus, kad nepieciešams personas vecākus vai likumiskos pārstāvjus ar veicamajām darbībām un piesaistāmajiem resursiem daudzgadu treniņu procesa nodrošināšanā. Iesaistīt, kad nepieciešams personas interesēs personas vecākus vai likumiskos pārstāvjus daudzgadu treniņu procesā.	Saskarsmes struktūra. Komunikācijas prasmes. Cieņpilna un taisnīga attieksme komunikācijā.	interesēs daudzgadu treniņu procesa mērķa sasniegšanā.	
4.2.8.	Izmantot tehnoloģiskos risinājumus sporta jomā un datu bāzes daudzgadu treniņu darbības īstenošanā un treneru kolektīva darbībā.	Atbildīgi lietot daudzveidīgus digitālos līdzekļus un metodes daudzgadu treniņu darbības īstenošanā. Izmantot modernās tehnoloģijas, tiešsaistes saziņas rīkus, informācijas ieguves avotus, datu bāzes daudzgadu treniņu darbības īstenošanā un treneru kolektīva darbībā. Izvēlēties vispiemērotāko tehniku, programmatūru, pakalpojumus daudzgadu treniņu procesa nodrošināšanai, aizsargājot savu digitālo aprīkojumu treniņu procesa nodrošināšanai.	Moderno tehnoloģiju izmantošana daudzgadu treniņu procesā.	Spēja prast izvēlēties un atbildīgi lietot attiecīgās modernās tehnoloģijas, tiešsaistes saziņas rīkus, informācijas ieguves avotus, datu bāzes konkrētajā situācijā trenera darbā un treneru kolektīva darbībā daudzgadu treniņu procesā.	6. LKI

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.3.	Treniņu procesa novērtēšana personas izaugsmes sekmēšanai:				
4.3.1.	Novērtēt personas un/vai komandas sagatavotību un attīstības dinamiku dažādos sagatavotības veidos un trenēšanās sasniegumus daudzgadu treniņu procesā.	Izstrādāt pamatodus personas un/vai komandas vērtēšanas kritērijus trenēšanās rezultātu noteikšanai dažādos sagatavotības veidos daudzgadu treniņu procesā. Veikt personas un/vai komandas dažādas sagatavotības veidu un to dinamikas novērtēšanu pēc individuālajiem kritērijiem un īstenojot atbilstošas novērtēšanas metodes daudzgadu treniņu procesā. Veidot personai prasmi kritiski pielietot sagatavotības pašnovērtējumu trenēšanās sekmēšanai daudzgadu treniņu procesā.	Sporta treniņu procesa kontrole un tās veidi. Daudzgadu treniņu procesa kontrole. Personības individuālā un komandas sagatavošanas veidu plānošana un sagatavotības novērtēšana daudzgadu treniņu procesā. Personas pašnovērtējums un tā loma trenēšanās sekmēšanai daudzgadu treniņu procesā.	Spēja atbildīgi izvērtēt visus personas, sportistu un/vai komandas sagatavotības veidus daudzgadu treniņu ciklā. Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas, kas saistītas ar personas un/vai komandas sagatavotību un tās attīstības dinamiku dažādos sagatavotības veidos daudzgadu treniņu procesā, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi.	6. LKI 7. LKI

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.3.2.	Sadarbībā ar ārstniecības personām iegūt nepieciešamo informāciju par personas veselības stāvokli snieguma uzlabošanas plānošanā daudzgadu treniņu procesā.	Noteikt un kritiski novērtēt vizuāli redzamās sportista veselības stāvokļa izmaiņas daudzgadu treniņu procesā. Konsultēties un sadarboties ar speciālistiem par personas veselības stāvokli, izmantot iegūto informāciju personas snieguma uzlabošanas plānošanā daudzgadu treniņu procesā. Sadarboties ar pilngadīgiem sportistiem vai nepilngadīgu sportistu likumiskajiem pārstāvjiem un speciālistiem, lai nodrošinātu veselības uzlabošanu un nostiprināšanu personas snieguma uzlabošanā daudzgadu treniņu procesā.	Fizisku vingrinājumu, treniņu un sporta nodarbību, kā arī kustību trūkuma ietekme uz cilvēku veselību visās vecuma grupās, lai sekmētu sportistu veselību, nodrošinātu profilaksi, terapiju un rehabilitāciju, un labvēlīgu sporta nodarbību ietekme uz veselību un darbaspējām daudzgadu treniņu procesā. Sportista personīgā higiēna. Organisma struktūras un funkciju izmaiņas akūtu fizisku slodžu ietekmē, ko izraisa regulāri treniņi. Sportistu medicīniskās pārbaudes rādītāji un personas snieguma plānošana daudzgadu treniņu procesā.	Spēja nodrošināt veselības uzlabošanu un nostiprināšanu personas snieguma uzlabošanas plānošanā daudzgadu treniņu procesā.	6. LKI
4.3.3.	Kritiski analizēt personas un/vai komandas sacensību darbības rādītājus, trenēšanās sasniegumus un testēšanas rezultātus īstermiņā un daudzgadu ciklā.	Salīdzinoši novērtēt personu un/vai komandas rezultātos sacensību darbības rādītājus, lai lemtu par turpmākā treniņu procesa pielāgošanu snieguma uzlabošanai daudzgadu treniņu procesā. Kritiski analizēt sporta sacensību ierakstus, lietojot tehnoloģijas daudzgadu treniņu procesa novērtēšanā savā sporta veidā.	Personu individuālo, grupu snieguma monitoringa un novērtēšanas teorijas un modeļi sportā daudzgadu treniņu ciklā. Sacensību darbības un treniņu darbības savstarpējā sakarība un vienotība kā pamatprincips daudzgadu treniņu ciklā. Sacensību snieguma dinamikas analīze daudzgadu treniņu ciklā.	Spēja kritiski analizēt personu un/vai komandu sacensību darbības rādītāju, snieguma un testēšanas rezultātu dinamiku, kritiski izvērtējot un pieņemot lēmumu par turpmākā daudzgadu treniņu procesa pilnveidi.	6. LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Kritiski analizēt personas un/vai komandas testēšanas rezultātus īstermiņā un daudzgadu ciklā. Izvērtēt personas izaugsmes un attīstības rādītājus īstermiņā un daudzgadu ciklā, ieviešot daudzgadu treniņu procesa praksē pamatotas izmaiņas un speciālistu ieteiktās rekomendācijas, pilnveidojot treniņu procesu. Dokumentēt daudzgadu treniņu procesa novērtēšanas rezultātus.			
4.3.4.	Nodrošināt atgriezenisko saiti treniņos iesaistītām personām, un kad nepieciešams vecākiem vai likumiskajiem pārstāvjiem par snieguma vērtēšanas kritērijiem.	Informēt treniņos iesaistītās personas, kad nepieciešams personas vecākus vai likumiskos pārstāvjus par snieguma vērtēšanas kritērijiem. Sniegt atgriezenisko saiti treniņos iesaistītām personām, kad nepieciešams personas vecākiem vai likumiskajiem pārstāvjiem, veicinot treniņos iesaistīto personu trenēšanās motivāciju un izaugsmi daudzgadu treniņu procesā, izmantojot arī tehnoloģijas un citas treniņos iesaistītās personas.	Atgriezeniskās saites veidi. Atgriezeniskā saite un izvērtēšana sporta treniņu procesā.	Spēja nodrošināt atgriezenisko saiti treniņos iesaistītām personām, un kad nepieciešams vecākiem vai likumiskajiem pārstāvjiem par snieguma vērtēšanas kritērijiem, veicinot treniņos iesaistīto personu trenēšanās motivāciju un izaugsmi daudzgadu treniņu procesā.	6. LKI
4.3.5.	Izvērtēt treneru kolektīva darbību treniņu procesā un īstenot tās pilnveidošanu.	Izvērtēt treneru kolektīva pienākumu izpildi treniņu procesā. Būt taisnīgam pret visu treneru kolektīvu izsakot gan kritiku, gan uzslavas, objektīvi novērtējot treneru kolektīva paveikto	Treneru kolektīva darbības koordinēšana, uzraudzība, kontrole un novērtēšana treniņu procesā.	Spēja objektīvi novērtēt treneru kolektīva darbību treniņu procesā.	6. LKI

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		treniņu procesā un īstenojot darbības pilnveidošanu.			
4.3.6.	Analizēt mācību/treniņu procesu sporta veidā sporta izglītības iestādēs Latvijā.	Analizēt informāciju par mācību/treniņu procesu sporta veidā sporta izglītības iestādēs Latvijā, izvērtējot izveidotās treniņu vides efektivitāti un lai pieņemtu pamatotus lēmumus par nepieciešamo treniņu procesa pilnveidi sporta veidā. Pieņemt pamatotus lēmumus par nepieciešamo mācību/treniņu procesa pilnveidi sporta veidā, balstoties uz izveidotās treniņu vides efektivitātes novērtējumu.	Daudzgaļu treniņu procesa monitorings un pilnveides priekšnosacījumi sporta veidā.	Spēja patstāvīgi analizēt mācību/treniņu procesa problēmas, novērtēt izveidotās treniņu vides efektivitāti un radīt risinājumus treniņu procesa pilnveidē.	6. LKI
4.4.	Pozitīvu, integrējošu un ētisku attiecību veidošana daudzgaļu treniņu procesā:				
4.4.1.	Veidot pozitīvas, ētiskas un individualizētas darba attiecības ar daudzgaļu treniņu procesa dalībniekiem un treneru komandu.	Veidot darba attiecības, ievērojot godprātīgu, vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi, tiesiskumu un godīgumu pret visiem daudzgaļu treniņu procesa dalībniekiem un treneru komandu. Balstīt savstarpējās attiecības uz taisnīgumu, patiesumu un labvēlību, mācot treniņu procesa dalībniekiem atzīt savu neētisko vai kļūdaino rīcību un labot to. Nodrošināt atbalstošu izglītošanu un rīcību draudu gadījumā godīgumam sportā vai fiziskās aktivitātēs.	Sporta filozofijas uzskatu sistēma un tās loma treneru darbībā. Profesionālās ētikas pamatprincipi, vērtības un normas sporta jomā.	Spēja veidot pozitīvas, ētiskas un individualizētas darba attiecības ar daudzgaļu treniņu procesa dalībniekiem un treneru komandu, ievērojot taisnīgumu, patiesumu un labvēlību.	6. LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.4.2.	Nodrošināt drošu, iekļaujošu un sadarbību veicinošu vidi daudzgadu treniņu procesā.	Veidot saskaņā ar konkrētā sporta veida specifiku, iekļaujošu, drošu, intelektuāli rosinošu, veselību veicinošu, emocionāli un fiziski drošu daudzgadu treniņu vidi. Identificēt un samazināt līdz minimumam personu drošības un labklājības riskus daudzgadu treniņu procesā.	Kultūras izpratne (dažādu kultūru ietekmes apzināšanās un respektēšana). Drošai daudzgadu sporta treniņu darbībai nepieciešamais inventārs un aprīkojums. Vienlīdzīgas attieksmes organizācijas kultūras ieviešanas priekšnosacījumi. Starppersonu komunikācija (trenera-sportista/treniņu dalībnieka) Risku vadība daudzgadu treniņu procesā.	Spēja patstāvīgi veidot iekļaujošu, intelektuāli rosinošu, veselību veicinošu, emocionāli un fiziski drošu daudzgadu treniņu vidi.	6. LKI
4.4.3.	Daudzgadu treniņu procesā pamatoti rīkoties apdraudējuma situācijā vai negadījumā.	Atbilstoši rīkoties un/vai pieņemt lēmumu par nepieciešamo palīdzību apdraudējuma situācijā vai negadījumā daudzgadu treniņu procesā, izsaucot atbildīgo institūciju pārstāvjus. Nepieļaut riska situācijas ekstremālās situācijās vai negadījumā daudzgadu treniņu procesā.	Apdraudējumu veidi un avoti daudzgadu treniņu procesā. Uzvedība ekstremālos apstākļos daudzgadu treniņu procesā.	Spēja pamatoti rīkoties daudzgadu treniņu procesā apdraudējuma situācijā vai negadījumā.	6. LKI
4.4.4.	Veidot daudzgadu treniņu procesā iesaistītām personām ētisku un pozitīvu lēmumu pieņemšanas kompetenci.	Īstenot ētikas principus, izsvērtu lēmumu pieņemšanu, ja nepieciešams sadarbojoties un vienojoties ar vecākiem vai likumiskajiem pārstāvjiem un ieinteresētajām personām par ētisku problēmu risināšanu, strīdu risināšanu, spiediena novēršanu utt. treniņu procesā.	Lēmumu pieņemšanas process un tā ietekme uz profesionālo darbību ilgtermiņā. Lēmumu pieņemšanas kompetences veidošana treniņu procesā. Izglītošana antidopinga jautājumos.	Spēja patstāvīgi izvērtēt situāciju un pilnveidot treniņu procesa dalībniekiem kompetenci pieņemt ētiskus un pozitīvus lēmumus, izvērtējot informāciju un uzņemoties atbildību par tiem.	6. LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Sadarboties ar speciālistiem antidopinga jautājumos. Iesaistīt visas ieinteresētās puses lēmumu pieņemšanas procesā, lai panāktu iespējami labāko rezultātu. Veidot daudzgadu treniņu procesā iesaistītām personām prasmi pieņemt ētiskus un pozitīvus lēmumus, izvērtējot informāciju un uzņemoties atbildību par tiem. Analizēt pieņemtos lēmumus un to ietekmi uz nākotnes mērķiem daudzgadu treniņu procesā.		Spēja analizēt pieņemtos lēmumus un to ietekmi uz nākotnes mērķiem daudzgadu treniņu procesā.	7.LKI
4.4.5.	Vadīt treniņu dalībnieku pozitīvas pārmaiņas un attīstību daudzgadu treniņu procesā.	Piemērot daudzgadu treniņu procesu atbilstoši treniņu dalībnieku individuālai izaugsmei. Sekot līdzi personas un/vai komandas motivācijai daudzgadu treniņu procesā, īstenojot aktivitātes motivācijas kāpināšanai. Motivēt personas pozitīvai izaugsmei un attīstībai. Sniegt atgriezenisko saiti, kas uzlabo personas individuālo progresu un pašnovērtējumu daudzgadu treniņu procesā.	Sasniegumu motivācijas veicināšana daudzgadu treniņu procesā. Uzvedības pārmaiņu vadība daudzgadu treniņu procesā. Individuālā un grupas snieguma novērtēšana treniņu procesā. Konstruktīva atgriezeniskā saite. Pašvērtējuma mehānismi un to loma treniņu dalībnieku individuālai izaugsmei daudzgadu treniņu procesā.	Spēja vadīt treniņu dalībnieku pozitīvas pārmaiņas un attīstību daudzgadu treniņu procesā, kas sekmē personas individuālo un/vai komandas, treneru kolektīva darbības progresu un pašnovērtējumu.	6. LKI

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Sniegt atgriezenisko saiti treneru kolektīvam, analizēt un pārrunāt treneru kolektīva sniegumu treniņu procesā.			
4.4.6.	Konstruktīvi risināt konfliktu situācijas daudzgadu treniņu procesā.	Analizēt informāciju par dažādu konfliktu un problēmsituāciju rašanās cēloņiem un to ietekmi uz personas un treneru kolektīva motivāciju daudzgadu treniņu procesā un konstruktīvi risināt konfliktus.	Konflikta būtība, cēloņi un vadība. Konfliktu situāciju risināšanas stratēģijas daudzgadu treniņu procesā.	Spēja patstāvīgi izprast un analizēt informāciju par dažādu konfliktu un problēmsituāciju rašanās cēloņiem un to ietekmi uz personas un treneru kolektīva motivāciju daudzgadu treniņu procesā un konstruktīvi risināt konfliktus.	6. LKI
4.4.7.	Nodrošināt organizācijas izveidotā iekšējā tiesiskā regulējuma (sporta veida drošības tehnikas noteikumi, sporta bāzes lietošanas noteikumi u.c.) un ārējā tiesiskā regulējuma (sporta sacensību noteikumi, profesionālā ētika, sporta veida ētika, antidopinga konvencija u.c.) ievērošanu daudzgadu treniņu procesā.	Piemērot daudzgadu treniņu procesa īstenošanā atbilstošo organizācijas iekšējo un ārējo tiesisko regulējumu. Piedalīties iekšējā tiesiskā regulējuma: sporta veida drošības tehnikas noteikumu un citu sporta veida iekšējo normatīvo aktu izstrādē. Nodrošināt daudzgadu treniņu procesā atbilstošo normatīvo aktu ievērošanu.	Treniņu procesa nodrošināšanu regulējošie normatīvie akti un to piemērošana daudzgadu treniņu procesā: sporta veida drošības tehnikas noteikumi, sporta bāzes lietošanas noteikumi u.c., sporta sacensību noteikumi, profesionālā ētika, sporta veida ētika, antidopinga konvencija u.c..	Spēja nodrošināt daudzgadu treniņu procesa atbilstību organizācijas iekšējam un ārējam tiesiskajam regulējumam.	6. LKI
4.5.	Inovatīva profesionālā darbība un profesionālā sadarbība:				

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.5.1.	Izmantot objektīvu un kritisku pieeju izaicinājumu identificēšanai un inovatīviem risinājumiem daudzgadu treniņu procesā.	Identificēt un noteikt galvenos izaicinājumus treniņu procesa īstenošanā daudzgadu treniņu ciklā. Veidot zinātniskiem pierādījumiem balstītu daudzgadu treniņu procesu, pielietojot mūsdienīgas tehnoloģijas, izmantojot uz pierādījumiem balstītu pieeju un piemērotu pētījumu. Radīt jaunas zināšanas profesionālās darbības metožu attīstībā daudzgadu treniņu procesā.	Izaicinājumu identificēšana un realizēšana daudzgadu treniņu ciklā. Datorprogrammu un informācijas tehnoloģiju lietošanas iespējas inovatīviem sporta trenera darbā daudzgadu treniņu ciklā.	Spēja iegūt, analizēt un sagatavot informāciju izaicinājumu identificēšanai un inovatīviem risināšanai daudzgadu treniņu procesā, pielietojot mūsdienīgas tehnoloģijas. Spēj dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā profesionālās darbības metožu attīstībā, parādot izpratni par profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz daudzgadu treniņu procesu.	6. LKI 7.LKI
4.5.2.	Pilnveidot daudzgadu treniņu procesu un metodoloģiju.	Veikt treneru kolektīva darbības, treniņu programmas, personas un komandas snieguma analīzi, lai novērtētu izveidotās daudzgadu treniņu vides efektivitāti un lai pieņemtu pamatotus lēmumus par nepieciešamo treniņu procesa pilnveidi un metodoloģiju. Izvērtēt riskus, pieņemot pamatotus lēmumus par nepieciešamo treniņu procesa un metodoloģijas pilnveidi, lai sasniegtu augstus mērķus daudzgadu treniņu procesā. Definēt izaicinājumus, saskatīt iespējas un izvēlēties metodoloģiskus risinājumus atbilstoši mērķiem daudzgadu treniņu procesā, balstoties uz datiem, prognozējot situācijas izmaiņas, tās risināt.	Treniņu procesa plānošana un monitorings daudzgadu treniņu ciklā. Sociālās inovācijas (jaunu ideju par sociālajām attiecībām ģenerēšana un realizācija) un to īstenošana daudzgadu treniņu procesā.	Spēja pilnveidot daudzgadu treniņu procesu un metodoloģiju, novērtējot izveidotās daudzgadu treniņu vides efektivitāti, riskus nepieciešamās treniņu procesa un metodoloģijas pilnveides īstenošanā.	6. LKI

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Veidot vidi, kurā treneri paši rada inovācijas, nāk klajā ar idejām un priekšlikumiem treneru kolektīva darba snieguma izaugsmei daudzgadu treniņu procesā sporta veidā.			
4.5.3.	Attīstīt sporta veidu savā sporta organizācijā un nacionālā līmenī sporta jomā.	Veicināt sporta organizācijas attīstību, piesaistot treniņu dalībniekus savā sporta veidā. Veidot organizācijas tradīcijas savā sporta veidā. Paplašināt sporta/izglītības iestādes darbību un sporta jomas attīstību, attīstot savu sporta veidu. Mērķtiecīgi sniegt pamatotus ieteikumus un sadarboties sporta/izglītības iestādes un sporta jomas ilgtermiņa attīstības mērķu izvirzīšanā savā sporta veidā. Atbalstīt sporta organizācijas, reģionālo un nacionālo sporta politiku un mērķus un iesaistīties to tālākā attīstīšanā savā sporta veidā. Plānot, izstrādāt un īstenot sporta aktivitāšu projektus, pasākumus un programmas dažāda vecuma un dzimuma mērķgrupām.	Organizācijas attīstības iespēju izpēte, lēmumu pieņemšana par tās attīstību. Sporta veida attīstības priekšnosacījumi. Sporta veida attīstības nodrošināšanas pamatprincipi.	Spēja attīstīt sporta veidu savā sporta organizācijā un nacionālā līmenī sporta jomā, sagatavot un sniegt pamatotus ieteikumus sporta/izglītības iestādes un sporta jomas attīstības mērķu izvirzīšanā savā sporta veidā.	

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Informēt izglītojamos, viņu vecākus vai likumiskos pārstāvjus un citus trenerus karjeras veidošanas jautājumos.			
4.5.4.	Izstrādāt vai pilnveidot metodiskos materiālus un mācību līdzekļus mācību/treniņu un audzināšanas procesa īstenošanai daudzgadu treniņu procesā.	Veidot vai pilnveidot personas individuālās attīstības vajadzībām atbilstošus mācību līdzekļus mācību/treniņu un audzināšanas procesa īstenošanai.	Aktualitātes sporta veida metodikas jomā. Digitālie risinājumi metodisko materiālu un mācību līdzekļu satura izveidei. Metodisko materiālu un mācību līdzekļu veidošana daudzgadu treniņu procesā.	Spēja izstrādāt vai pilnveidot metodiskos materiālus un mācību līdzekļus mācību/treniņu un audzināšanas procesa īstenošanai daudzgadu treniņu procesā.	6. LKI
4.5.5.	Vadīt mentordarbību	Izvērtēt mentordarbības situāciju. Palīdzēt plānot pieredzes pārņemēja darbību studentiem-praktikantiem prakses vietā. Nodrošināt atbalstu studentiem-praktikantiem trenera pedagoģiskās prakses vietā. Diferencēt mentora darbības uzdevumus darbā ar attiecīgajām mērķgrupām - studentu-praktikantu, jauno un esošo treneri.	Mentordarbības būtība. Atbalsta sniegšana studentam-praktikantam, jaunajam un esošajam trenerim.	Spēj nodrošināt atbalstu studentam-praktikantam trenera pedagoģiskās prakses vietā.	7. LKI

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Ievērot jomai saistošo tiesību aktu prasības un ētikas normas.	Ievērot tiesību aktu prasības, kas reglamentē darbu sporta izglītības iestādē. Ievērot sporta un izglītības nozares profesionālās ētikas normas.	Starptautiskās konvencijas un Latvijas sporta izglītības sistēmas normatīvais regulējums. Sporta izglītību un trenera profesionālo darbību regulējošie tiesību akti. Bērnu tiesības. Cilvēkdrošība sporta izglītības iestādē. Profesionālā ētika.	Spēja ievērot jomai saistošo tiesību aktu prasības un nozares profesionālās ētikas normas.	6. LKI
5.2.	Lietot valsts valodu un profesionālo sporta terminoloģiju vismaz divās svešvalodās.	Lietot valsts valodu vismaz C1 līmenī. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā. Lietot profesionālo sporta terminoloģiju vismaz divās svešvalodās. Ievērot starpkultūru komunikācijas principus daudz kultūru vidē, novēršot konfliktus darba vidē. Patstāvīgi pilnveidot svešvalodu zināšanas un profesionālo leksiku.	Valsts valoda vismaz C1 līmenī. Profesionālā terminoloģija valsts valodā. Lietiskā rakstība. Svešvalodas lietojums mutvārdu un rakstu formā. Profesionālā terminoloģija svešvalodā.	Spēja brīvi sazināties valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai. Spēja izmantot latviešu literāro valodu. Spēja sazināties svešvalodā un korekti lietot profesionālo sporta terminoloģiju. Spēja komunicēt daudz kultūru vidē, ievērojot starpkultūru komunikācijas principus, novēršot konfliktus darba vidē.	6.LKI
5.3.	Iesaistīties sporta izglītības iestāžu un sporta izglītības programmu sagatavošanā licencēšanai un akreditācijai.	Regulāri apkopot un analizēt informāciju un datus, kas norāda uz treniņu procesā iesaistīto personu mācību/treniņu rezultātu dinamiku, mērķtiecīgi nosakot turpmākos nepieciešamos uzlabojumus.	Kvalitātes vadība treniņu procesā.	Spēja iesaistīties sporta izglītības iestāžu un sporta izglītības programmu sagatavošanā licencēšanai un akreditācijai.	6. LKI

		Izvērtēt rezultātu/sasniegumu dinamiku, iegūtos secinājumus nodot iepriekšējā izglītības līmeņa treneriem (ja attiecināms), izdarot secinājumus par savu darbu. Iesaisīties sporta organizācijas pašvērtēšanas procesā. Nodrošināt treniņu procesa kvalitātes vadības sistēmas un procesu funkcionēšanu.			
5.4.	Veikt savas profesionālās kompetences pašnovērtējumu, apzinot savas profesionālās pilnveides vajadzības.	Reflektēt un kritiski izvērtēt savas profesionālās zināšanas, prasmes, kompetenci un motivāciju. Veikt savas profesionālās kompetences pašnovērtējumu, apzinot savas personīgās, sociālās attīstības, pilnveides un profesionālās pilnveides vajadzības, balstoties uz personas un/vai komandas sniegumu un izaugsmi daudzgadu treniņu procesā. Analizēt profesionālās kompetences vērtēšanas datus un dažādus pierādījumu avotus pašvērtēšanas veikšanā, ņemot vērā personu sasniegtos rezultātus, kolēģu sniegto atgriezenisko saiti, profesijas standartu un jaunākās aktualitātes sporta pedagoģijā. Identificēt savas profesionālās pilnveides vajadzības, sekojot līdzi profesionālās jomas aktualitātēm un inovācijām.	Treneru profesionālās kvalifikācijas uzturēšanu reglamentējošie normatīvie akti. Mācīšanās motivācija un mācīšanās stratēģijas. Aktualitātēs sporta un sporta pedagoģijas jomā.	Spēja refleksīvi un kritiski novērtēt savas profesionālās zināšanas, prasmes, kompetences, motivāciju un meklēt profesionālu informāciju to pilnveidei.	6. LKI

5.5.	Pilnveidot savu profesionālo kompetenci un dalīties profesionālajā pieredzē.	Orientēties sporta un sporta pedagogijas jomas aktualitātēs un inovācijās. Plānot savas profesionālās darbības izaugsmes iespējas. Pastāvīgi izkopt savu profesionālo kompetenci. Pēc nepieciešamības veikt pētniecisko darbu, izmantot pierādījumos balstītus treniņu principus profesionālajā darbībā. Dalīties profesionālajā pieredzē ar kolēģiem.	Profesionālās pilnveides iespējas un karjeras izaugsmes plānošana. Pierādījumos balstīti treniņu principi. Kritiskā domāšana lēmumu pieņemšanā. Pētnieciskā darba organizācija. Pētniecības metodoloģija.	Spēja uzturēt profesionālās attīstības un kompetences līmeni, turpinot izglītības mūža garumā. Spēja profesionāli pilnveidoties, izmantojot profesionālajā darbībā tikai uz personu individuālo izaugsmi vērstus pierādījumos balstītus treniņu principus, daloties pieredzē ar kolēģiem.	6. LKI 7. LKI
5.6.	Virzīt citu treniņu procesā iesaistīto treneru tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi.	Veikt citu treniņu procesā iesaistīto treneru profesionālās kompetences novērtējumu, apzinot viņu personīgās, sociālās attīstības, pilnveides un profesionālās pilnveides vajadzības, balstoties uz personas un/vai komandas sniegumu un izaugsmi daudzgadu treniņu procesā. Analizēt citu treniņu procesā iesaistīto treneru profesionālās kompetences vērtēšanas datus un dažādus pierādījumu avotus vērtēšanas veikšanā, ņemot vērā personu sasniegtos rezultātus, kolēģu sniegto atgriezenisko saiti, profesijas standartu un jaunākās aktualitātes sporta pedagogijā. Identificēt citu treniņu procesā iesaistīto treneru profesionālās pilnveides vajadzības, sekojot līdzi profesionālās jomas aktualitātēm un inovācijām.	Treneru profesionālās pilnveides iespējas un karjeras izaugsmes plānošana. Treneru darba kvalitātes vērtēšana.	Spēja virzīt citu treniņu procesā iesaistīto treneru tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi, identificējot treneru profesionālās pilnveides vajadzības atbilstoši profesionālās jomas aktualitātēm un inovācijām.	6. LKI

		Motivēt citus treniņu procesā iesaistītos trenerus tālākam mācīšanās procesam un profesionālai pilnveidei.			
5.7.	Novērtēt savas darba spējas un veselības stāvokli darba vietā darba pienākumu izpildes laikā.	Veidot darba veikšanai piemērotu treniņu vidi. Novērtēt savas darba spējas un veselības stāvokli. Novērtēt darba vides treniņos riska faktoru ietekmi uz veselību. Atbildēt par savām darba spējām un veselības stāvokli.	Veselības būtība un to ietekmējošie faktori. Darba apstākļi un cilvēka veselība dzīves kvalitātei. Treniņu darba vides ergonomika.	Spēja uzņemties atbildību par savām darba spējām. Spēja noteikt treniņu darba vides apstākļu kaitīgo ietekmi uz veselību un veselības riskus.	6. LKI
5.8.	Uzturēt savu fizisko, garīgo un emocionālo veselību.	Laicīgi identificēt izdegšanas sindroma pazīmes. Pēc nepieciešamības vērsties pēc atbilstošas palīdzības, prognozējot nākotnes problēmas. Īstenot veselīgu dzīvesveidu dzīves kvalitātes paaugstināšanai.	Laika plānošana. Stresa menedžments. Veselīga dzīvesveida īstenošana un dzīves kvalitāte.	Spēja rūpēties par savu fiziskās, garīgās, emocionālās veselības stāvokli un atbilstoši rīkoties, īstenojot veselīgu dzīvesveidu.	6. LKI
5.9.	Ievērot darba tiesiskās attiecības, darba aizsardzības, vides aizsardzības, civilās aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības prasības.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas. Ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības darba pienākumu veikšanā. Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības un vides aizsardzības prasībām.	Darba aizsardzības sistēmas organizācija. Darba tiesību būtība, nozīme un normas. Ilgspējīgas attīstības būtība un videi draudzīga domāšana. Ugunsdzēsības līdzekļu veidi.	Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības, vides aizsardzības, civilās aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības normatīvo aktu prasības, rūpējoties par savu un treniņos iesaistīto personu drošību. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas.	6. LKI

		Novērtēt darba vides riska faktoru ietekmi uz savu un treniņos iesaistītās personas veselību. Identificēt iespējamos riskus veicot darba uzdevumus. Ievērot personas drošību un skaidrot treniņu procesā atbilstošas drošības prasības standarta situācijās. Uzraudzīt noteikto drošības prasību ievērošanu. Prast lietot darba vietā esošos ugunsdzēsības līdzekļus.	Ārkārtas situācijas. Darba aizsardzības un vides aizsardzības, civilās aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības normatīvie akti. Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi. Drošas darba vides nosacījumi. Pirmā palīdzība.	Spēja sniegt pirmo palīdzību.	5LKI
5.10.	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	Lietot biroja tehniku. Lietot informācijas tehnoloģijas un datubāzes. Orientēties informācijas un komunikācijas tehnoloģijās amata pienākumu veikšanā.	Informācijas sistēmu drošība. Informācijas nesēji, tīmekļvietnes un datnes. Digitālās prasmes. Dokumentu sagatavošana. Personu datu aizsardzība.	Spēja mērķtiecīgi, racionāli un efektīvi lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas dokumentācijai, komunikācijai, informācijas apstrādei un izmantošanai saistībā ar treniņu procesu un profesionālo pilnveidi.	6. LKI
5.11.	Lietot uzņēmējdarbības principus, savas profesionālās darbības ietvaros.	Orientēties sporta izglītības sistēmas galvenos organizācijas principos. Ievērot sporta izglītības sistēmas finansēšanas principus. Noteikt savas uzņēmējdarbības modeli jaunu vērtību radīšanai.	Uzņēmējdarbības organizācija. Stratēģiskā vadība. Uzņēmuma lietvedības un finanšu uzskaites sistēma. Finanšu plānošanas un prognozēšanas metodes. Finanšu riski.	Spēja noteikt savas uzņēmējdarbības modeli un pielāgot plānus izvirzīto mērķu sasniegšanai pārmaiņu apstākļos. Spēja veikt vai pārraudzīt tādas darba aktivitātes, kurās iespējamas neprognozējamās izmaiņas. Spēja veikt savu profesionālo darbību atbilstoši izvēlētajam uzņēmējdarbības modelim, plānojot un izvērtējot savus un	6. LKI 6.LKI

	Veidot komandu kopīgai darbībai jaunu vērtību radīšanā. Izvirzīt savus un komandas darba mērķus, tos īstenojot atbilstoši noteiktajam biznesa plānam. Lietot finanšu plānošanas un prognozēšanas metodes biznesa idejas īstenošanai. Kritiski izvērtēt riskus, kas saistīti ar plānotajām darbībām biznesa idejas īstenošanai. Uzņemties savu individuālo un komandas atbildību jaunu vērtību radīšanā. Izvērtēt sasniegtos mērķus, novērtējot savu un komandas darba ieguldījumu. Izmantot atgriezenisko saiti sava un komandas darba jaunu mērķu noteikšanai.	Finanšu vadība un ekonomika. Darba vides organizācijas process un vadīšana. Pašorganizēts darba process. Darbs treneru kolektīvā. Projekta izstrāde un vadīšanas pamatprincipi. Finanšu instrumenti. Lēmumu pieņemšanas metodes. Plānošana metodes. Pašnovērtējuma mehānismi. Dokumentu noformēšanas prasības un pārvaldība.	komandas darba noteiktos mērķus jaunu vērtību radīšanā. Spēja attīstīt biznesa plānu balstoties uz izstrādāto modeli. Spēja izvērtēt savu un citu cilvēku darbību, strādājot komandā.	6.LKI 6.LKI
--	--	--	--	---------------------------

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	Iesniedzējs: Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija Profesijas standarta izstrādes darba grupa: - Baiba Smila – biedrības "Latvijas Sporta treneru asociācija" valdes priekšsēdētāja; - Kaspars Sakniņš – biedrības "Latvijas Sporta izglītības iestāžu "Direktoru padome"" valdes loceklis, Talsu novada sporta skolas direktors; - Andris Kalniņš – SIA "Latvijas Olimpiskā vienība", biedrības "Latvijas Olimpiskā komiteja" pārstāvis; - Ivans Klementjevs – biedrības "Latvijas Sporta veterānu- senioru savienība" prezidents, biedrības "Latvijas Sporta treneru asociācija" valdes loceklis; - Laima Saiva – Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas asociētā viesprofesore; - Andra Fernāte – Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas studiju prorektore, profesore; - Anda Mičule – Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta departamenta direktora vietniece; - Iraida Zālīte – biedrības "Latvijas Sporta veterānu- senioru savienība" ģenerālsēkretāre.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	- Santa Roze- Izglītības un zinātnes ministrija Sporta departaments, vecākā eksperte; - Andra Fernāte – Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas studiju prorektore, profesore/ iesniedzējs; - Baiba Smila – Biedrības "Latvijas Sporta treneru asociācija", valdes priekšsēdētāja/-iesniedzējs; - Ilvis Ābelkalns – Latvijas Universitāte Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte, asociētais profesors, eksperts; - Voldemars Arnis – Rīgas Stradiņu universitāte, Studiju programmas direktors, eksperts; - Jānis Žīdens – Rektoru padomes eksperts, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas Attīstības un zinātnes prorektors, profesors; - Līga Dzene - Valmieras Sporta skolas direktore, Biedrība "Latvijas Sporta izglītības iestāžu "Direktoru padome"", valdes locekle, eksperte; - Inese Paudere – Valsts izglītības satura centrs Izglītības satura departaments izglītības satura atbalsta nodaļa, vecākā eksperte.
Profesijas standarta NEP atzinums	Izglītības un zinātnes ministrija 31.05.2023
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	07.06.2023
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās reakcijas	-